

Пащенко Тетяна Миколаївна,
кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник
м. Київ, Україна

ГОТОВНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО СТАНДАРТИЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Діяльність педагогів у коледжах і технікумах по стандартизації професійної освіти на компетентнісній основі стає на сьогоднішній день основним напрямом реалізації модернізаційних реформ в освіті.

У педагогічній науці готовність педагогів професійного навчання до стандартизації професійної освіти молодших спеціалістів у коледжах і технікумах є недостатньо вивченою. Спрямованість нашого дослідження на стандартизацію професійної освіти молодших спеціалістів у коледжах і технікумах зумовила постановку проблеми формування їхньої готовності до такої діяльності.

Ми розглядаємо готовність педагогів до стандартизації підготовки молодших спеціалістів як цілісне внутрішнє особистісне утворення, що ґрунтується на мотивах, особистісних якостях, засвоєних професійно значущих знаннях, уміннях, навичках, способах діяльності, що забезпечують цю діяльність і включає такі компоненти: мотиваційний (мотиви, адекватні цілям та завданням щодо стандартизації), особистісний (значущі для цього здібності та якості особистості), когнітивний (сукупність необхідних знань), діяльнісний (сукупність вмінь, що дають змогу запроваджувати стандартизацію підготовки молодших спеціалістів).

Для сучасних досліджень характерне не тільки виокремлення мотиваційного компоненту готовності до діяльності, але й визнання його пріоритетного значення, оскільки саме він, як правило, є першим у різних

структурах.

Мотиваційна сфера особистості включає сукупність стійких мотивів, які мають певну ієрархію та окреслюють спрямованість особистості.

Розглянемо особистісний компонент готовності викладачів до стандартизації підготовки молодших спеціалістів, що складається із сукупності здібностей і особистісних якостей.

Дослідження психологів свідчать, що будь яка професійна діяльність вимагає від особистості не тільки знання своєї справи, але й розвитку відповідних здібностей.

Стандартизація підготовки молодших спеціалістів є творчим процесом, який вимагає від викладача розвинутої креативності. Не вдаючись до глибинного аналізу понять творчості та креативності, які інколи вживаються як синоніми, зазначимо, що в сучасній науці склалося розуміння творчості як процесу, який має певну специфіку й веде до створення нового, і трактування креативності як потенціалу, внутрішнього ресурсу особистості.

Когнітивний компонент готовності викладачів до стандартизації підготовки молодших спеціалістів характеризується системою необхідних знань, які забезпечують відповідну практичну діяльність. У структуру когнітивного компонента готовності педагогів професійного навчання до стандартизації підготовки молодших спеціалістів входять: знання основних категорій та понять компетентнісного підходу до стандартизації; знання психологічних умов запровадження стандартизації на компетентнісній основі; знання розроблення освітніх стандартів підготовки молодшого спеціаліста на компетентнісній основі; знання методики розроблення освітніх програм, навчальних планів, навчальних програм на основі освітніх стандартів; знання методики формування змісту освіти майбутніх фахівців відповідно зазначеним у стандарті

компетентностям; знання методики оцінювання результатів компетентнісної підготовки майбутніх молодших спеціалістів.

Діяльнісний компонент готовності до стандартизації підготовки молодших спеціалістів складається з таких умінь: уміння розробляти освітні програми, навчальні плани, навчальні програми на основі освітніх стандартів; уміння формувати зміст освіти майбутніх фахівців відповідно зазначеним у стандарті компетентностям; уміння оцінювання результатів компетентнісної підготовки майбутніх молодших спеціалістів.

Розглянемо сформованість готовності педагогів професійного навчання до стандартизації підготовки молодших спеціалістів, згідно обґрунтованої структури за результатами констатувального етапу дослідження з теми НДР «Методичні основи стандартизації професійної освіти молодших спеціалістів у коледжах і технікумах».

Дослідженням було охоплено заклади вищої (передвищої) освіти аграрних, будівельних та машинобудівних спеціальностей.

У ході дослідження готовності викладачів до стандартизації освіти на компетентнісній основі встановлено, що для більшості педагогів характерним є низький та середній рівень сформованості мотиваційного, особистісного, діяльнісного і когнітивного компонентів.

Високий рівень готовності до стандартизації освіти на компетентнісній основі, який є творчим за своєю сутністю, сформований у дуже обмеженого кола педагогів (10,8 % в аграрній галузі, 17,5 % в машинобудівній галузі, 48 % – в будівельній галузі), що свідчить про необхідність організації спеціальної роботи для його цілеспрямованого формування. Зокрема, актуальними напрямками розв'язання цієї проблеми є підготовка педагогів у процесі підвищення педагогічної кваліфікації та навчання студентів – майбутніх педагогів.